

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Sžr/119/2016
Identifikačné číslo spisu: 3014200204
Dátum vydania rozhodnutia: 25.07.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:3014200204.3

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Hargaša a členiek senátu JUDr. Kataríny Benczovej a JUDr. Eleny Kováčovej, v právnej veci žalobcu: Z. A., bytom I. XX, E., zastúpeného Mgr. Romanou Paliderovou, advokátkou, so sídlom Jégého 19, Bratislava, proti žalovanému: Okresný úrad Trenčín, odbor opravných prostriedkov, so sídlom Hviezdoslavova 3, Trenčín, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Xo 18/2013/But zo dňa 6. novembra 2013, o odvolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13S/34/2014-68 zo dňa 6. apríla 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13S/34/2014-68 zo dňa 6. apríla 2016 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Rozsudkom č. k. 13S/34/2014-68 zo 6. apríla 2016 Krajský súd v Trenčíne podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného č. Xo 18/2013/But zo dňa 6. novembra 2013, ktorým žalovaný potvrdil rozhodnutie Správy katastra Trenčín, odboru katastrálnych konaní č. X-134/13 zo dňa 19. septembra 2013, ktorým bol podľa § 59 ods. 1 písm. a) zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 162/1995 Z. z.“) zamietnutý návrh žalobcu na opravu chyby v katastrálnom operáte na LV č. XXX pre k. ú. V., a to konkrétne návrh na vykonanie opravy výmery E KN parcely č. XXXX na 1ha 13a 14m² (keď v súčasnosti má zapísanú výmeru 9516 m²), ktorú parcelu mal podľa svojho tvrdenia žalobca nadobudnúť od právnych predchodcov - neb. B. J. a Y. rod. B. na základe osvedčenia notárskou zápisnicou G. vo výmere 1ha 15a 92m².

Žalovaný v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že zmeniť údaje schváleného registra, a teda výmeru parcely č. XXXX tak, ako požaduje žalobca, z výmery 9516 m² na výmeru 1ha 13a 14m² príp. na 1ha 15a 92m², nie je možné prostredníctvom konania o oprave chyby v katastrálnom operáte. Rovnako ako notárska zápisnica G. (zaevidovaná pod zn. Z 1888/98 a zapísaná pod PVZ č. 148/99) tak i rozhodnutie o schválení ROEP (zaevidované pod zn. J. a zapísané pod O.) boli na správe katastra zaevidované ako záznamové listiny, čím bola zo strany správy katastra splnená funkcia evidenčného orgánu, pričom za rozhodnutie o schválení ROEP zodpovedá správny orgán, ktorý ho vydal a nie je v kompetencii správy katastra akýmkoľvek spôsobom zasahovať do právoplatných listín vydaných inými orgánmi.

Krajský súd v odôvodnení rozsudku konštatoval, že v prejednávanej veci nie je medzi účastníkmi sporné, že parcela č. XXXX, orná pôda vo výmere 11 592 m² bola zapísaná do listu vlastníctva č. XXX na základe osvedčenia o vlastníctve podľa zákona č. 293/1992 Zb. spísaného formou notárskej zápisnice pod G.. Listina bola na správe katastra zaevidovaná ako záznamová listina pod zn. J. a do katastra nehnuteľností zapísaná pod položkou výkazu zmien č. XXX/XX. Následne v roku 2002 bolo na správu katastra doručené rozhodnutie o schválení registra obnovenej evidencie pozemkov (ROEP), podľa ktorého má predmetná parcela č. XXXX výmeru len 9516 m². Toto rozhodnutie o schválení registra obnovenej evidencie pozemkov (ROEP) bolo na správe katastra zaevidované ako záznamová listina zn. J.. Uvedené rozhodnutie bolo do katastra nehnuteľnosti zapísané pod položkou výkazu zmien č. 37/03.

Spornou podľa krajského súdu bola otázka, či správne orgány oboch stupňov správne ustálili, že žalobcom tvrdené pochybenie zo strany komisie ROEP, v dôsledku čoho podľa názoru žalobcu došlo nezákonne k zníženiu výmery parcely č. XXXX na 9516 m², nie je možné napraviť aplikáciou inštitútu opravy chýb v katastrálnom operáte podľa § 59 zákona č. 162/1995 Z. z. tak, žeby sa na list vlastníctva č. XXX uviedla pôvodná výmera parcely č. XXXX.

Po prejednaní veci krajský súd dospel k záveru, že pochybenie, na ktoré žalobca poukazuje v žalobe a ktoré sa snaží napraviť, nie je možné dosiahnuť aplikáciou inštitútu „oprava chýb v katastrálnom operáte“ upraveného v ust. § 59 zákona č. 162/1995 Z. z. Poukázal pritom na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžo/93/2009 zo dňa 5.11.2009, publikovaný pod P., podľa ktorého „Správa katastra nie je oprávnená vykonať opravu chyby v katastrálnom operáte na základe úsudku o nesprávnosti dedičského rozhodnutia ako verejnej listiny, ak by takýmto rozhodnutím zasiahla do vlastníctva ďalších vlastníkov. Účelom konania o oprave chýb v katastrálnom operáte nie je riešenie vlastníckeho sporu, riešenie ktorého patrí výlučne do občianskoprávneho konania.“ Krajský súd v Trenčíne je toho názoru, že uvedený judikát je použiteľný i na súdenu vec, nakoľko podstata tohto judikátu je v tom, že správne orgány si v rámci konania o oprave chýb v katastrálnom operáte nemôžu ako prejudiciálnu otázku vyriešiť správnosť resp. nesprávnosť verejnej listiny, či už ide o súdne rozhodnutie - osvedčenie o dedičstve alebo správne rozhodnutie - rozhodnutia o schválení ROEP. V súdnej veci teda správny orgán nemal priestor na to, aby svojím úsudkom vyhodnocoval správnosť rozhodnutia o schválení ROEP - Z XXXX/XXXX, na základe ktorého bola v liste vlastníctva č. XXX pre k. ú. V. pod O. zapísaná (znížená) výmera parcely č. XXXX len na 9516 m².

Základným predpokladom na to, aby mohla byť vykonaná oprava chyby v katastrálnom operáte je to, že musí preukázateľne existovať rozpor medzi stavom evidovaným v katastri nehnuteľností a medzi verejnou listinou, na základe ktorej bol tento údaj do katastra zapísaný, čo v danom prípade splnené nie je.

II.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca. Navrhol ho zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie, nakoľko krajský súd dospel k nesprávnym záverom, keď tvrdil, že správa katastra plnila funkciu evidenčného orgánu, pričom za rozhodnutie o schválení ROEP zodpovedá správny orgán, ktorý ho vydal a nie je v kompetencii správy katastra zasahovať do listiny vydanej iným orgánom. Žalobca uviedol, že Správe katastra Trenčín, ako aj Katastrálnemu úradu Trenčín opakovane oznamoval

námietky proti rozhodnutiu komisie ROEP. Prídelovou listinou o drobnom prídele v katastrálnom území V. č. 1XXXXX/XX-I/X-XX, č. d. XXXX/XX preukázal, že rozhodnutie komisie ROEP je chybné, táto chyba však nebola odstránená. Nakoľko komisia ROEP zanikla, žalobcovi bolo oznámené, že svoje nároky si má uplatniť súdnou cestou, čo aj v tomto konaní uskutočňuje. Za účelom rozdelenia parcely na dve nové parcelné čísla požiadaval o vypracovanie geometrického plánu geodeta Ing. E. K., ktorý zistil opodstatnenosť žalobcových tvrdení a dôkazov.

Právna zástupkyňa žalobcu v zákonnej lehote na podanie odvolania proti rozsudku krajského súdu zaslala súdu podanie, v ktorom uvádza, že s podaným odvolaním žalobcu sa plne stotožňuje a pridržiava sa návrhov v ňom uvedených.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Podané odvolanie považuje za bezdôvodné, pričom poukázal na to, že odvolanie podal samotný žalobca, aj keď podľa § 250a OSP mal odvolanie podať právny zástupca, nakoľko je v tomto konaní povinné právne zastúpenie.

III.

Dňom 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok upravujúci v zmysle § 1 písm. a) právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnictve, a v zmysle § 1 písm. b) konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve.

Podľa § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu, ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami, ako ten, o koho práva v konaní ide.

Úlohou správneho súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúce vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v opravnom prostriedku, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 59 ods. 1 písm. a) zákona č. 162/1995 Z. z. správa katastra aj bez návrhu opraví údaje katastra, ak sú v rozpore s verejnou listinou alebo s inou listinou, alebo s výsledkami prešetrovania zmien údajov katastra, alebo s výsledkami revízie údajov katastra.

Podľa § 59 ods. 2 zákona č. 162/1995 Z. z. vlastníci a iné oprávnené osoby sú povinní pri oprave chýb v katastrálnom operáte poskytovať pravdivé a presné informácie a predkladať doklady na ich preukázanie; ak je to na opravu chýb v katastrálnom operáte nevyhnutné, sú povinní zúčastniť sa na tomto katastrálnom konaní.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2, § 246c ods. 1 prvá veta OSP) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo. Dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Rozhodol rozsudkom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 prvá veta v spojení s § 250l ods. 2 OSP a § 214 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej OSP). Deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP).

Predmetom súdneho preskúmania v prejednávanej veci je rozhodnutie žalovaného, ktorým nebolo vyhovieť žiadosti žalobcu o opravu chyby v katastrálnom operáte, na LV č. XXX. pre k. ú. V. Predmetnou žiadosťou sa žalobca domáhal vykonania opravy zapísanej výmery E KN parcely č. XXXX, zapísanej na základe rozhodnutia o schválení ROEP 9516 m² tak, že táto výmera bude opravená na 1ha 15a 92 m² v zmysle ním predloženej Prídelovej listiny o drobnom prídele, ktorou boli pozemky pridelené jeho právnym predchodcom. Zohľadnenie tejto listiny žiadal už v konaní podľa zákona č. 180/1995 Z. z. Žalovaný svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že zmeniť údaje schváleného registra, a teda výmeru parcely č. XXXX tak, ako požaduje žalobca z výmery 9516 m² na výmeru 1ha 15a 92m² nie je možné prostredníctvom konania o oprave chyby v katastrálnom operáte. Rovnako ako notárska zápisnica G. (zaevidovaná pod zn. Z XXXX/XX a zapísaná pod O.) tak i rozhodnutie o schválení ROEP (zaevidované pod zn. J. a zapísané pod O.) boli na správe katastra zaevidované ako záznamové listiny, čím bola zo strany správy katastra splnená funkcia evidenčného orgánu. Za rozhodnutie o schválení ROEP zodpovedá správny orgán, ktorý ho vydal a nie je v kompetencii správy katastra akýmkoľvek spôsobom zasahovať do právoplatných listín vydaných inými orgánmi.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, viazaný rozsahom odvolania, preskúmal rozsudok krajského súdu, pričom nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v jeho odôvodnení, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s rozsudkom krajského súdu stotožňuje v celom rozsahu a na zdôraznenie jeho správnosti považuje za vhodné doplniť nasledovné.

Inštitút opravy chyby v katastrálnom operáte v zmysle ustanovenia § 59 ods. 1 písm. a/ katastrálneho zákona slúži výlučne na zosúladenie údajov katastra nehnuteľnosti s verejnými listinami a inými údajmi katastra nehnuteľností. Žiadosti žalobcu o opravu chyby v katastrálnom operáte správa katastra nemohla vyhovieť, pretože žalobca nepredložil žiadnu verejnú listinu, s ktorou by boli zapísané údaje katastra v rozpore. Žalobca len tvrdí nesprávnosť rozhodnutia o schválení ROEP, avšak takéto tvrdenie nemôže byť podkladom na zmenu údajov katastra prostredníctvom opravy chyby, priebeh konania o obnove evidencie pozemkov, ktorého výsledkom bol schválený register, sa riadil osobitným zákonom (zákon č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom), ktorý upravoval aj postup a podmienky pri podávaní námietok, resp. opravných prostriedkov. Pokiaľ žalobca namieta, že týmto súdnym konaním reaguje na odporúčanie príslušných pracovníkov rozhodujúcich o ROEP, že sa má s uplatnením svojho oprávneného nároku obrátiť na súd, k tomu Najvyšší súd uvádza, že takýmto postupom bolo konanie vedené na Okresnom súde v Trenčíne sp. zn. 15C/264/2012, v ktorom ale bol žalobca procesne neúspešný. Ako už bolo vyššie uvedené v konaní o správnej žalobe vedenom na krajskom súde v Trenčíne pod č. k. 13S/34/2014 nebolo možné riešiť otázku správnosti podkladov predložených komisiou ROEP na vykonanie záznamu, v tomto konaní súd riešil iba to, či správne orgány správne vyhodnotili nesplnenie podmienok na vykonanie opravy chyby v katastrálnom operáte z hľadiska zákonnej úpravy § 59 ods. 1 písm. a) katastrálneho zákona.

V.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti dospel odvolací súd k záveru, že žalovaný rozhodol o žiadosti žalobcu zákonným spôsobom, keď vec správne právne posúdil, a preto aj krajský súd rozhodol vo veci v súlade so zákonom, keď žalobu zamietol. Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP v

spojení s § 246c ods. 1 OSP a s § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd so zreteľom na výsledok odvolacieho konania podľa § 224 ods. 1 a § 250k ods. 1 OSP tak, že ich náhradu účastníkom konania nepriznal, nakoľko žalobca nemal úspech v odvolacom konaní a žalovanému nevznikol zákonný nárok na ich náhradu.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.